

КОНСТИТУЦІЙНИЙ ОГЛЯД

ВЙОСА ОСМАНІ СТАЛА ПРЕЗИДЕНТКОЮ КОСОВА

Парламент Косова в неділю, 4 квітня, затвердив на посаді президентки 38-річну юристку Вйосу Османі. Її кандидатуру підтримав 71 із 120 депутатів і прем'єр-міністр Альбін Курті. При цьому голосування бойкотували 38 депутатів з опозиційних партій, які представляють інтереси етнічних сербів. Османі пообіцяла бути "президенткою для всіх" і зміцнити правову державу. Раніше вона тимчасово виконувала обов'язки президентки після відставки в листопаді 2020 року Хашима Тачі, якого звинувачують у воєнних злочинах. Раніше Османі заявляла, що для неї пріоритетним є відновлення зупинених переговорів про нормалізацію відносин із Сербією, яка не визнає незалежності Косова. Нагадаємо, напруження між Белградом і Приштиною знову почало зростати у 2018 році. 21 листопада Приштина запровадила 100-відсоткові мита на товари із Сербії, пояснивши це "агресивністю" Белграда. Перед цим Косово на змгло стати членом Інтерполу, і Приштина звинуватила саме Белград в зриві надання Косову членства в цій міжнародній організації.

Як повідомлялося, ще одним ускладненням відносин Приштини і Белграда, стала пропозиція про обмін територіями. Президент Косова пропонував провести корекцію кордону між Косовом та Сербією. Пропонувалося приєднати населені сербами райони на півночі Косова до Сербії. Косово натомість мало б отримати населений переважно албанцями регіон Прешево на півдні Сербії. Однак президент Сербії Александар Вучич заперечив наявність планів обміну територіями із Косовом. Після цього переговори про нормалізацію відносин між Белградом і Приштиною за посередництва ЄС зайшли в глухий кут.

ВОЛОДИМИР ПУТІН ПІДПИСАВ ЗАКОН ПРО ОБНУЛЕННЯ ПРЕЗИДЕНТСЬКИХ ТЕРМІНІВ

Президент РФ Володимир Путін у понеділок, 5 квітня, підписав поправки до федерального закону

"Про вибори президента Російської Федерації", що дозволяють йому обиратися ще двічі - в 2024 та 2030 роках. Згідно з оновленим законом, президент Росії може обіймати свій пост не більше двох строків, однак терміни, протягом яких він був главою держави до

ухвалення поправок до Конституції, не враховуються.

У новій редакції також вказано, хто може бути обраний президентом РФ: громадянин Росії не молодше 35 років, який постійно проживає в країні не менше 25 років і не має іноземного громадянства або дозволу на проживання. Вимога про відсутність громадянства іншої держави не поширюється на росіян, які раніше були громадянами країни, повністю або частково прийнятої до складу Росії.

Поправки до Конституції РФ влітку 2020 року виставлялися на всенародний референдум. За даними Центральної виборчої комісії Росії, внесення змін до Основного Закону схвалили 77,92 відсотка виборців, проти висловилися 21,27 відсотка. Незалежні спостерігачі відзначили безпрецедентні фальсифікації під час голосування.

З критикою поправок, ініційованих самим президентом, виступали російські правозахисники і Венеціанська комісія. Опозиція та її прихильники звинуватили 67-річного Путіна в прагненні стати довічним президентом.

У ЄВРОПАРЛАМЕНТІ ЗАКЛИКАЮТЬ ДО ЖОРСТКИХ САНКЦІЙ ПРОТИ КРЕМЛЯ ЧЕРЕЗ УКРАЇНУ

Відповіддю Заходу на посилення російської військової присутності на кордоні з Україною мають бути жорсткі санкції, як-от замороження рахунків російських олігархів або відключення РФ від міжнародної платіжної системи SWIFT.

Таку думку висловив голова фракції консервативної Європейської народної партії (ЄНП) в Європарламенті Манфред Вебер (Manfred Weber) в інтерв'ю виданням німецької медіагрупи Funke, оприлюдненому в неділю, 11 квітня.

Всі ці заходи слід ужити, якщо Москва "продовжить курс небезпечних провокацій", підкреслив політик, який є також заступником голови баварської партії Християнсько-соціальний союз (ХСС), що є сестринською партією Християнсько-Демократичного союзу (ХДС), в лавах якого перебуває і канцлерка Німеччини Ангела Меркель (Angela Merkel). Іншим можливим важелем тиску Заходу на Кремль Вебер вважає газопровід "Північний потік-2", будівництво якого ще не завершено. "Путін має знати ціну своїм діям", - додав він. На початку березня в інтерв'ю журналу Der Spiegel Манфред Вебер вже висловлював думку про те, що газогін "Північний потік-2" "не відповідає європейським інтересам", оскільки він "економічно стабілізує систему Путіна, що веде масштабну діяльність проти Євросоюзу і його членів".

На переконання Вебера, Євросоюз і США мусять показати Кремлю, "що очікує російське керівництво, якщо воно продовжить ескалацію ситуації на сході України або введе туди свої війська". Відповідь західних країн на такі дії Москви має бути "сильною і недвозначною", заявив Вебер.

Те саме стосується можливої реакції ЄС на ситуацію навколо критика Кремля - російського політика Олексія Навального, погіршення здоров'я якого, судячи з

усього, стало результатом навмисних дій російського керівництва, зазначив голова фракції ЄНП у Європарламенті. "Час дозованих санкцій минув", - резюмував Вебер.

На початку квітня низка міжнародних експертів, а також керівництво і дипломати з США, Німеччини, Франції та Великобританії висловили стурбованість через стягування Москвою збройних сил до кордону з Україною.

8 квітня США обговорили цю тему на онлайн-наradі з партнерами по НАТО. Тоді члени Альянсу "підтвердили свою непохитну підтримку суверенітету, територіальної цілісності та євроатлантичних прагнень України".

Раніше Верховний представник ЄС із зовнішньої політики та політики безпеки Жозеп Боррель під час розмови з міністром закордонних справ України Дмитром Кулебою зазначив, що Євросоюз занепокоєний через переміщення російських військ поблизу українських кордонів. При цьому глава дипломатії ЄС наголосив, що Євросоюз непохитно підтримує суверенітет і територіальну цілісність України.

НА РЕФЕРЕНДУМІ В КИРГИЗСТАНІ ПІДТРИМАЛИ СУПЕРЕЧЛИВІ ЗМІНИ ДО КОНСТИТУЦІЇ

На референдумі у Киргизстані, що відбувся у неділю, 11 квітня, за по-

передніми даними, виборці підтримали зміни до конституції країни.

У Центрвиборчкомі Киргизстану повідомили після обробки 95 відсотків бюлетенів, що за ухвалення нової редакції конституції проголосували 79,24 відсотка виборців, понад 13 відсотків висловилися проти, повідомляє інформагенція "Інтерфакс". Раніше у ЦВК країни заявили про те, що референдум відбувся, оскільки в ньому взяли участь понад 30 відсотків виборців. За попередніми даними, активність виборців становила 36 відсотків.

Нова редакція конституції передбачає перехід від парламентської до президентської форми правління, а також низку інших змін, пов'язаних з організацією системи влади в країні. Паралельно з референдумом у країні відбулися вибори до місцевих органів влади.

Ініціатором зміни конституції країни виступив Садир Жапаров, який 10 січня цього року переміг на дострокових виборах президента країни. Того ж дня відбувся і референдум з визначення форми правління, на якому за перехід до президентської форми проголосували понад 80 відсотків виборців. Розробкою поправок до конституції займався спеціально скликаний орган. Критики кажуть, що більша його частина - прибічники Жапарова.

За словами міжнародних експертів, нова конституція не лише фактично змінює політичний устрій держави, а й базові конституційні принципи, окремі її статті підтримують неотрадиціоналістську концепцію. Число депутатів парламенту має бути скорочено, в якості вищого дорадчого та координаційного органу виступатиме Курултай - народні збори, які скликають згідно з киргизькими традиціями. Рішення про скликання Курултаю ухвалює президент. Поправки до конституції збільшують також термін повноважень президента, а також суттєво розширюють їх.

У проєкті конституції відсутній принцип верховенства права, замість чого в преамбулі йдеться про орієнтацію на традиції та досвід предків, а також акцентується на загальнолюдських моральних цінностях.

За повідомленнями киргизьких ЗМІ, чимало місцевих юристів та громадських активістів розкритикували проєкт конституції, назвавши його "ханституцією", а Жапарова звинуватили в спробі узурпувати владу, порівнюючи його з "ханом".

Розкритикувала проєкт і Венеціанська комісія та Бюро ОБСЄ з демократичних інститутів та прав людини. А представники міжнародної правозахисної організації Human Rights Watch заявили, що поправки до конституції підривають норми про права людини та порушують баланс стримувань та противаг, необхідний, аби запобігти зловживанню владою.

Цей референдум був вже одинадцятим за ліком конституційним референдумом у Киргизстані з часу ухвалення основного закону в 1993 року. Востаннє на референдумі в 2010 році виборці проголосували за перехід від президентської до парламентської форми правління.

ЗЕЛЕНСЬКИЙ ПРОПОНУЄ ЛІКВІДУВАТИ ОКРУЖНИЙ АДМІНІСТРАТИВНИЙ СУД КИЄВА

Президент України Володимир Зеленський вніс до Верховної Ради як невідкладний проєкт закону України "Про ліквідацію Окружного адміністративного суду міста Києва" (ОАСК). Про це повідомляє у вівторок, 13 квітня, сайт глави держави.

"Сьогодні я вношу до парламенту законопроєкт про ліквідацію ОАСК. Суду, який так і не зміг повернути довіру до себе, але впорався з поверненням скандалів і дивних рішень, далеких від розуміння справедливості. Досить сейфів, набитих мільйонами готівки, у пов'язаних із керівництвом суду осіб або очікування чергових записів скандальних розмов з кабінетів суддів, які думають, що переважають усе в нашій країні. Суд, одним рішенням якого може бути поставлений хрест на будь-якому досягненні держави, будь-якій реформі, буде ліквідований. Сприймайте це як сигнал до будь-якого суду, що зрадив повазі до закону", - пояснив свою пропозицію Зеленський.

Крім того, український президент переконаний, що стара й неефективна судова система не спроможна забезпечити запит українців на справедливість. На сайті президента також наголошується, що

поданий законопроєкт засвідчує вірність Зеленського своїм обіцянкам щодо повного очищення судової системи, яка втратила довіру громадян України.

Згідно з Конституцією України, суд утворюється, реорганізовується та ліквідується законом, проєкт якого вносить до Верховної Ради президент України, чому передують консультації з Вищою

радою правосуддя, зазначає інформагенція "Інтерфакс-Україна". Нагадаємо, у лютому цього року Володимир Зеленський планував скоротити повноваження ОАСК.

КОМУНІСТИЧНУ ПАРТІЮ КУБИ ОЧОЛИВ ПРЕЗИДЕНТ КРАЇНИ

Комуністична партія Куби повідомила, що першим секретарем центрального комітету політсили обрано президента країни Мігеля Діас-Канеля Бермудеса. Про рішення, ухвалене VIII з'їздом Компартії Куби, політсила повідомила у понеділок, 19 квітня, у соцмережі Twitter.

Нагадаємо, 17 квітня перший секретар Комуністичної партії Куби

Рауль Кастро оголосив про свою відставку. Він не назвав свого наступника, але оглядачі припустили, що на цій посаді його може замінити Мігель Діас-Канель Бермудес, який у 2018 році вже перейняв у Кастро посаду голови Державної ради країни.

Брат Рауля Фідель був лідером революції, яка позбавила в 1959 році влади диктатора Фульхенсіо Батісту. Фідель Кастро правив островами країною аж до 2000-х, утім, через хворобу у 2008 році він передав брату Раулю посаду голови Державної ради, а в 2011-му - першого секретаря ЦК Компартії. У 2016 році Фідель Кастро помер.

ПРЕЗИДЕНТКА МОЛДОВИ РОЗПУСТИЛА ПАРЛАМЕНТ ТА ПРИЗНАЧИЛА НОВІ ВИБОРИ

Президентка Молдови Майя Санду в середу, 28 квітня, підписала указ про розпуск парламенту та призначила дату дострокових парламентських виборів. "Кілька хвилин тому я підписала указ про розпуск парламенту. Дострокові парламентські вибори призначені на 11 липня. Ми повинні якомога швидше позбутися цього корумпованого парламенту, депутати якого відстоюють сірі схеми та крадуть у громадян", - заявила Санду.

Вона зазначила, що уряд має виділити кошти для фінансування виборчої кампанії, а Центральній виборчій комісії треба забезпечити умови для проведення коректних та вільних виборів. За даними інформанства "Інтерфакс", підписання указу про розпуск парламенту стало можливим після того, як Конституційний суд Молдови того ж дня скасував запроваджений

парламентом через пандемію коронавірусу режим надзвичайного стану.

Нагадаємо, 15 квітня Конституційний суд країни постановив, що є всі підстави для розпуску парламенту. Однак президентка Молдови не могла підписати указ про розпуск законодавчого органу в період дії надзвичайного стану, який парламент запровадив 31 березня. А 23 квітня більшість у парламенті Молдови заявила про невизнання рішення Конституційного суду про розпуск парламенту і висловила недовіру трьом суддям.

"СОЛІДАРНІСТЬ В УМОВАХ ЗАГРОЗ": ПРЕЗИДЕНТИ ЧОТИРЬОХ КРАЇН ЄС І ЗЕЛЕНСЬКИЙ ПІДПИСАЛИ ДЕКЛАРАЦІЮ

У Варшаві в понеділок, 3 травня, під час заходів з відзначення 230-ї річниці ухвалення Конституції 3 травня, президенти Польщі, Латвії, Литви, Естонії та України підписали спільну декларацію.

Згідно з документом, названі країни заявили про прихильність продовженню діалогу та співпраці. "Вважаємо, що для всіх нас солідарність народів, особливо в умовах сучасних загроз для нашої спільної безпеки, є одним з наріжних каменів миру, стабільності, розвитку, благополуччя і стійкості. Керуючись цим переконанням, ми віддані продовженню діалогу та співпраці держав, які ми представляємо", - йдеться у декларації, яку підписали Анджей Дуда, Егілс Левітс, Гітанас Науседа, Керсті Кальюлайд та Володимир Зеленський.

Глави чотирьох держав ЄС та України висловили переконання, що

успіх спільної спадщини і спільного дому, корінням яких є європейська цивілізація, вимагає, щоб Європа будувалася на фундаментальних цінностях і принципах, до яких відносяться свобода, суверенітет, територіальна цілісність, демократія, верховенство права, рівність і солідарність. "Європа, що об'єднується, повинна бути відкритою для всіх країн і народів, які поділяють такі цінності", - наголошується в декларації, текст якої оприлюднено на сайті президента України.

Польща, Литва, Латвія та Естонія є членами як Європейського Союзу, так і НАТО. ЄС, як і Північноатлантичний альянс висловлювали занепокоєння щодо нещодавнього скупчення російських військ біля східних кордонів України.

ПРАВЛЯЧА ПАРТІЯ ОГОЛОСИЛА ПРО РЕКОРДНУ ПЕРЕМОГУ НА ВИБОРАХ У ШОТЛАНДІЇ

На парламентських виборах у Шотландії перемогла правляча Шотландська національна партія (ШНП). З такою заявою у суботу, 8 травня, виступила глава цієї політичної сили та очільниця шотландського уряду Нікола Стерджен.

"Абсолютно ніхто не зміг передбачити масштаб та рекордний результат із яким ми перемогли на цих виборах", - зазначила вона.

Заява Стерджен пролунала незадовго до того, як усі голоси були підраховані, але вже було зрозуміло, що Шотландська національна партія стане найбільшою політичною силою у парламенті зі значним відривом від конкурентів і покращить свій результат у порівнянні з попередніми виборами. Невдовзі після цієї заяви виборча

комісія у Единбурзі повідомила, що ШНП, за попередніми даними, одержує 64 місця в шотландському парламенті.

Водночас партії, яка виступає за незалежність Шотландії від Великобританії, не вдалося отримати абсолютну більшість мандатів - для цього потрібно 65. Однак у цьому питанні її можуть підтримати шотландські Зелені, які також прагнуть відокремлення від Лондона. Зелені, за даними виборчої комісії, здобувають вісім мандатів. Консерватори - 31.

Також глава уряду Шотландії повторила свою вимогу до Лондона дозволити провести референдум щодо незалежності від Великобританії. За словами Стерджен, прем'єр-міністр Борис Джонсон вестиме "боротьбу із демократичними устремліннями шотландського народу", якщо він намагатиметься заблокувати голосування. "Ви не досягнете успіху. Людьми, які можуть вирішувати майбутнє Шотландії, є лише шотландці", - звернулася вона до Джонсона.

КАБМІН ПРИЄДНАЄТЬСЯ ДО ГЛОБАЛЬНОГО ТИЖНЯ "ВІДКРИТОГО УРЯДУ"

Кабінет Міністрів України з 17 травня приєднається до Тижня "Відкритого уряду" (Open Gov Week). "Він проходить одночасно в усіх країнах-учасниках гло-

бальної ініціативи "Партнерство "Відкритий Уряд" з 17 до 21 травня", - повідомив прем'єр-міністр України Денис Шмигаль у соцмережі Facebook у неділю, 16 травня. Як стверджує Шмигаль, "уряд щоденно роботою рухається в

цьому напрямку відкритості: збільшення кількості електронних послуг, покращення системи прозорих закупівель, спрощення доступу до інформації".

До ініціативи "Партнерство "Відкритий Уряд" (Open Government Partnership) на сьогодні приєднались близько 80 урядів країн світу. Учасники зобов'язуються просувати прозорість, залученість громадян та модернізацію процесів управління. У лютому цього року уряд України затвердив план дій із впровадження ініціативи "Партнерство "Відкритий Уряд" у 2021-22 роках

Шмигаль повідомив також про запуск найближчим часом онлайн-платформи "Взаємодія", яка призначена для взаємодії уряду, громадян та інститутів громадянського суспільства. "Завдяки цій платформі буде максимально спрощено комунікацію з органами виконавчої влади, створено зручні умови для залучення громадськості до обговорення проєктів важливих державних рішень", - запевнив Шмигаль.

МІЖНАРОДНІ СПОСТЕРІГАЧІ ПІДТВЕРДИЛИ ЧЕСНІСТЬ ВИБОРІВ У М'ЯНМІ

Азійська міжнародна організація Asian Network for Free Elections

(ANFREL), що опікується спостереженням за виборами, у понеділок, 17 травня, опублікувала фінальний звіт щодо перебігу тогорічних виборів у М'янмі. Згідно з документом, волевиявлення у країні відбулося вільно та без помітних порушень, а його результати належним чином представляють волю населення.

Таким чином висновки ANFREL спростовують позицію військових, які у лютому цього року захопили владу у країні під приводом того, що результати виборів 8 листопада 2020 року, були сфальсифіковані. Саме підтасуванням підсумків голосування путчисти пояснювали необхідність арешту провідних політиків М'янми на чолі з фактичною лідеркою, нобелівською лавреаткою Аун Сан Су Чжі, президентом Віном М'їном та іншими високопосадовцями.

З того часу в республіці не припиняються масові протести проти путчистів. Хунта застосовує силу проти протестувальників, внаслідок чого сотні людей загинули, а кілька тисяч були заарештовані. Правозахисники вказують на факти жорстоких тортур силовиками затриманих противників перевороту в М'янмі.

США та ЄС запровадили санкції через події у цій азійській країні.

Асоціація держав Південно-Східної Азії (АСЕАН) домовилася з главою хунти в М'янмі про припинення насильства, але не про звільнення політичних в'язнів. Протестувальники розкритикували план АСЕАН.

З 1962 року протягом декількох десятиліть формою правління в М'янмі була військова диктатура. Демократичні перетворення в країні почалися у 2011 році.

ЗАКИДИ У ПЛАГІАТІ: МІНІСТЕРКА У СПРАВАХ СІМ'Ї ФРН ЙДЕ У ВІДСТАВКУ

Німецька міністерка у справах сім'ї Франциска Гіффай (Franziska Giffey) у середу, 19 травня, подала заяву про відставку. Як повідомляється на сайті міністерства, під час засідання уряду Німеччини Гіффай попросила звільнити її з посади з огляду на чергову перевірку Вільним університетом Берліна присвоєння їй наукового ступеня та обговорення у цьому зв'язку її дисертаційної роботи.

"Останніми днями знову відновились дискусії щодо моєї дисертації 2010 року", - заявила Гіффай. Перевірка присвоєння їй наукового ступеня була відновлена у 2020 році, і тоді Гіффай заявила, що більше не використовуватиме свій титул, незалежно від результатів перевірки. Сам університет, пояснила міністерка, надав їй час до початку червня цього року для роз'яснень.

"Члени уряду, моя партія (Соціал-демократична партія Німеччини. - Ред.) та громадськість мають право на ясність щодо цього питання уже зараз. Тому я вирішила просити канцлерку про відставку

з посади міністра сім'ї, пенсіонерів, жінок та молоді", - заявила Гіффай.

Попри прохання про відставку, Гіффай і надалі наполягає, що дисертація написана нею доброчесно. "Утім, якщо внаслідок третьої перевірки моєї роботи університет дійде висновку про необхідність відклику мого наукового ступеня, я прийму це рішення", - додала Гіффай і пояснила, що нинішнє рішення не впливає на її намір брати участь у виборах до Бундестагу цього року.

За останні роки кілька відомих німецьких політиків були змушені залишити свої пости після звинувачень у плагіаті при написанні докторських дисертацій. Першим і найбільш відомим у цьому переліку став член партії Християнсько-демократичний союз (ХДС) Карл-Теодор цу Гуттенберг (Karl-Theodor zu Guttenberg), який 2011 року, тобто на час виявлення плагіату, був міністром оборони. Скандал з плагіатом поставив хрест на його кар'єрі, цу Гуттенберг виїхав до США, де мешкає й сьогодні. У 2012 році через звинувачення в плагіаті при написанні дисертації пішла у відставку федеральна міністерка освіти Аннете Шаван (Annette Schavan), теж членкиня партії ХДС. Вона спробувала повернути титул доктора наук через суд, але, врешті, відмовилась від подальшої боротьби.

Перевіряли на плагіат і дисертацію колишньої міністерки оборони ФРН, яка зараз очолює Єврокомісію, Урсулу фон дер Ляен (Ursula von der Leyen). Свою наукову роботу фон дер Ляен захистила в 1990 році. Після того, як їй стали закидати плагіат, фон дер Ляен сама попросила вищий навчальний заклад перевірити її наукову роботу. У 2016 році сенат Медичної вищої школи Ганновера більшістю голосів підтвердив збереження наукового ступеня доктора наук за нею.

ЧЕРГОВИЙ ПЕРЕВОРОТ У МАЛІ: ООН ВИМАГАЄ ЗВІЛЬНИТИ ПРЕЗИДЕНТА

В Організації Об'єднаних Націй (ООН) закликали негайно звільнити затриманих внаслідок військового перевороту президента і прем'єр-міністра Малі. Із такою вимогою ввечері понеділка, 24 травня, виступив генеральний секретар ООН Антоніу Гутерріш.

"Я глибоко занепокоєний новинами про затримання цивільних лідерів малійського транзиту (влади. - Ред.). Я закликаю до спокою та їхнього негайного звільнення", - написав Гутерріш у Twitter. За словами генсека ООН, його спеціальний представник тісно співпрацює з усіма сторонами задля підтримки передачі влади у країні.

Напередодні стало відомо про те, що президента Малі Ба Ндау та прем'єр-міністра країни Моктара Уана перевезли на армійську військову базу Каті поблизу столиці країни Бамако.

Читайте також: У Малі ісламісти викрали французького журналіста Ситуація у країні загострилася після того, як цивільний перехідний уряд оголосив про новий склад кабінету міністрів країни. Попередній склад уряду було розпущено 14 травня, і у новому кабінеті військові отримали лише чотири посади. Як повідомляють інформаційні агентства, у деяких з них це викликало незадоволення. Водночас військове керівництво Малі поки не прокоментувало ситуацію.

18 серпня 2020 року у країні також відбувся військовий переворот, під час якого від влади усунули

президента Ібрагіма Бубакара. Тоді заколотники пообіцяли "у належний час" провести у Малі вибори.

Якщо спочатку значна частина населення підтримувала переворот, пізніше довге зволікання із виборами та дії військових почали викликати дедалі більше критики. Лише у квітні попередній перехідний уряд вирішив оголосити про проведення президентських та парламентських виборів у Малі.

ПЕРЕВОРОТ У МАЛІ: ВІЙСЬКОВІ ЗВІЛЬНИЛИ ПРЕЗИДЕНТА І ПРЕМ'ЄРА

У ніч на четвер, 27 травня, військові заколотники у Малі звільнили перехідного президента країни Ба Ндау та прем'єр-міністра Моктара Уана. Про це представник військових заявив інформаційній агенції AFP, а родичі обох політиків підтвердили звільнення.

Вони були захоплені військовими країни під час чергового перевороту, що стався у Малі у неділю, 23 травня. Ба Ндау та Моктара Уана перевезли на армійську військову базу Каті поблизу столиці країни Бамако.

Дії військових викликали засудження з боку міжнародної спільноти. 24 травня негайно звільнити затриманих внаслідок політиків закликав генеральний секретар ООН Антоніу Гутерріш. А 26 травня Рада Безпеки ООН одностайно підтримала заяву, в якій вимагала звільнення президента та прем'єр-міністра Малі.

Ситуація у країні загострилася після того, як цивільний перехідний

уряд оголосив про новий склад кабінету міністрів країни. Попередній склад уряду цієї африканської країни розпустили 14 травня, й у новому кабінеті військові отримали лише чотири посади. Як повідомляють інформаційні агенції, у деяких з них це викликало незадоволення.

18 серпня 2020 року в країні також відбувся військовий переворот, під час якого від влади усунули президента Ібрагіма Бубакара. Тоді заколотники пообіцяли "у належний час" провести у Малі вибори.

Якщо спочатку значна частина населення підтримувала переворот, пізніше довге зволікання з виборами та дії військових почали викликати дедалі більше критики. Лише у квітні попередній перехідний уряд вирішив оголосити про проведення президентських та парламентських виборів у Малі.

ЄВРОСОЮЗ НЕ ВИЗНАЄ ПІДСУМКИ ПРЕЗИДЕНТСЬКИХ ВИБОРІВ В СИРІЇ

Євросоюз не визнаватиме результати президентських виборів в Сирії, перемогу на яких, згідно з офіційними даними, знову здобув Башар Асад. Ці вибори "не є ні вільними, ні чесними", заявив верховний представник ЄС із зовнішньої та безпекової політики Жозеп Боррель в четвер, 27 травня, після наради з 27 главами МЗС країн ЄС в Лісабоні.

За словами Борреля, ці вибори не принесуть нічого в врегулювання конфлікту в Сирії і не приведуть

до нормалізації відносин між світовою спільнотою і сирійським режимом.

Раніше вибори розкритикували міністри закордонних справ ФРН, Франції, Італії, Великобританії і США.

"Ми засуджуємо рішення режиму Асада провести вибори поза рамками, встановленими резолюцією 2254 Ради безпеки ООН, і приєднуємося до голосів сирійців, включно з голосами представників громадянського суспільства і сирійської опозиції, які назвали це голосування незаконним", - йдеться в їхній спільній заяві.

Про перемогу Асада оголосили в ніч на 28 травня. За офіційними даними, він набрав 95,1 відсотка голосів виборців. Самі вибори відбулися 26 травня.

Тим часом Євросоюз в черговий раз продовжив санкції проти режиму Асада, оголосила Рада ЄС. Санкції, що передбачають ембарго на торгівлю нафтою, обмеження інвестиційної активності і замороження рахунків сирійських функціонерів, продовжені до 1 червня 2022 року. Крім того, був доповнений список сирійців, щодо яких діють санкції. Наразі до нього належать 283 фізичних особи та 70 організацій і фірм.

Вибори відбулися на підконтрольній Асаду близько двох третинах території Сирії, у якій вже більше десяти років точиться громадянська війна. Як раніше писало агентство dra, обидва суперники Асада вважалися "технічними" кандидатами без жодних реальних шансів на перемогу. У опозиції ці вибори називають "фарсом".

55-річний Башар Асад керує Сирією з 2000 року. До нього країною управляв його батько Хафез Асад, який був президентом Сирії з 1971 року.

ШТАЙНМАЄР ГОТОВИЙ ЙТИ НА ДРУГИЙ ТЕРМІН ПРЕЗИДЕНТА НІМЕЧЧИНИ

Чинний президент Німеччини Франк-Вальтер Штайнмаєр (Frank-Walter Steinmeier) готовий удруге претендувати на цей пост. Відповідну заяву Штайнмаєр зробив у п'ятницю, 28 травня.

"Я хотів би висуватися на другий термін на посаду федерального президента", - зазначив Штайнмаєр у заяві, поширеній його пресслужбою.

За словами президента ФРН, він хотів би супроводжувати Німеччину на її шляху в майбутнє після пандемії коронавірусу. Штайнмаєр наголосив також на своєму бажанні не допустити розколу в німецькому суспільстві. "Федеральний президент може зводити мости - мости між групами в суспільстві, мости до наших сусідів і партнерів у світі, а також мости в майбутнє, що вимагатиме від нас ще більших спільних зусиль, насамперед у боротьбі зі змінами клімату", - пояснив Штайнмаєр. Він також визнав, що щодня розглядає можливість обіймати посаду федерального президента як "честь, втіху та надзвичайну відповідальність".

Франк-Вальтера Штайнмаєра було обрано на посаду федерального президента Німеччини 12 лютого 2017 року. На момент обрання йому був 61 рік. За його кандидатуру в першому турі голосування віддав свої голоси 931 делегат Федеральних зборів. Штайнмаєр змінив на президентській посаді Йоахіма Гаука (Joachim Gauck). Соціал-демократ Штайнмаєр був кандидатом у президенти від пар-

тій, які входили до правлячої коаліції: Соціал-демократичної партії Німеччини (СДПН), а також блоку консервативних партій - Християнсько-демократичного союзу (ХДС) і Християнсько-соціального союзу (ХСС).

Утім, у консервативному блоці партій ХДС/ХСС поки що не визначилися з майбутньою підтримкою Штайнмаєра на наступних виборах федерального президента. Як заявив у Берліні голова ХДС Армін Лашет (Armin Laschet), котрий висунутий кандидатом на посаду канцлера від консервативного блоку на виборах до Бундестагу у вересні цього року, ХДС та ХСС вирішуватимуть лише після виборів, чи підтримають наступне президентство Штайнмаєра.

За даними соціологічних опитувань, натеper у рейтингу німецьких партій лідирують Зелені. Якби вибори до Бундестагу відбулися у найближчі вихідні, то ця партія отримала б 26 відсотів підтримки, кажуть соціологи. На другому місці опинився б блок консервативних партій ХДС/ХСС з 24 відсотками підтримки. Соціал-демократи мали б 14 відсотків голосів, кажуть соціологи. Вибори до Бундестагу мають відбутися 26 вересня.

Політична кар'єра Штайнмаєра почалася в команді Гергарда Шредера (Gerhard Schröder). Штайнмаєр керував бюро Шредера, коли той ще обіймав посаду прем'єр-міністра федеральної землі Нижня Саксонія. Після того як СДПН в 1998 році отримала можливість сформувати федеральний уряд, Шредер став канцлером, а Штайнмаєр переїхав з ним до Берліна, де був призначений статс-секретарем уряду, а згодом керував відомством федерального канцлера.

У 2005 році Штайнмаєр став міністром закордонних справ ФРН у коаліційному уряді ХДС/ХСС і СДПН, який вперше очолила Ангела Меркель (Angela Merkel). У 2007 році

він також обійняв посаду віцеканцлера. А у 2009 році Штайнмаєра висунули кандидатом від СДПН на посаду федерального канцлера, однак на тих виборах до Бундестагу соціал-демократи зазнали нищівної поразки. У 2013 році після чергових виборів до Бундестагу і повторного формування "великої коаліції" - альянсу консервативного блоку ХДС/ХСС із СДПН - Штайнмаєр знову очолив міністерство закордонних справ.

Штайнмаєр народився 5 січня 1956 року у Детмольді, що у федеральній землі Північний Рейн-Вестфалія. Президент ФРН - виходець із робітничої родини. Він одружений з суддею в адміністративних справах Ельке Бюденбендер (Elke Būdenbender), у пари є доросла донька.

У Німеччині федеральний президент виконує головні представницькі функції й обирається делегатами Федеральних зборів, що складаються з 1260 делегатів. До складу цього органу належать 630 депутатів Бундестагу і таке ж число делегатів, котрих за принципом пропорційності спрямовують земельні парламенти (ландтаги). Зазвичай це депутати ландтагів, але парламенти можуть делегувати до зборів і політиків місцевого рівня, а також відомих громадських діячів.

Наступні вибори федерального президента заплановані на 2022 рік.

ЗАСНОВАНА СААКАШВІЛІ ПАРТІЯ ПРИПИНИЛА БОЙКОТ ПАРЛАМЕНТУ ГРУЗІЇ

Заснована колишнім президентом Грузії Міхеїлом Саакашвілі опози-

ційна партія "Єдиний національний рух" (ЄНР) приступає до роботи в парламенті Грузії після семи місяців бойкоту. Про це її голова Никанор Мелія повідомив у неділю, 30 травня. "Ми прийняли рішення про припинення бойкоту і входження наших обраних депутатів до парламенту. Це правильне рішення, яке обов'язково призведе до зміни влади", - заявив він.

Мелія зазначив, що бойкот парламенту був виправданим, тому що "це була боротьба проти режиму олігарха Бідзінба Іванішвілі, який захопив державу". "Ми не будемо підписувати документ про вихід з політичної кризи в Грузії, який підписали правляча партія та інші опозиційні партії", - сказав Мелія. У жовтні 2020 року опозиція відмовилася входити в новий парламент, не визнавши підсумки виборів, за результатами яких правляча партія "Грузинська мрія - Демократична Грузія" набрала понад 48 відсотків голосів виборців. Виникла політична криза, коли парламент не міг працювати повноцінно. Утім, у квітні опозиційні партії, крім ЄНР, припинили бойкот і увійшли в парламент, підписавши документ, підготовлений президентом Європейської ради Шарлем Мішелем.

Минулого тижня Мелія перебував у Києві, де зустрічався із засновником ЄНР Саакашвілі. На зустрічі обговорювалася стратегія партії по приходу до влади.

ПРАВЛЯЧІ КОНСЕРВАТОРИ ПЕРЕМОГЛИ НА ВИБОРАХ ДО ПАРЛАМЕНТУ КІПРУ

На виборах до однопалатного парламенту Кіпру - Палати представників - перемогла правляча консервативна партія "Демократичне об'єднання" (ДІСІ) в неділю, 30 травня. Консерватори набрали 27 відсотків (у 2016 році було 30,7 відсотка).

На другому місці - ліва Прогресивна партія трудового народу Кіпру (наступниця Комуністичної партії Кіпру) з 22 відсотками (проти 25,7 відсотка у 2016 році).

Третьою силою, що пройшла до парламенту, стала Демократична партія з 11,3 відсотка (14,5 відсотка - в 2016 році).

На тлі послаблення результатів у всіх трьох політичних сил свої позиції покращив ультраправий "Національний народний фронт", який отримав майже 7 відсотків. Нещодавно сформований Демократичний фронт набрав мінімум 4 відсотки.

Явка на виборах склала близько 64 відсотків. Всього в законодавчий орган потрапляють представники семи політичних сил. Парламент обирається на п'ятирічний термін. Боротьба велася за 56 місць, на які претендували 658 кандидатів.

КІНЕЦЬ ЕПОХИ НЕТАНЬЯХУ: В ІЗРАЇЛІ ДОМОВИЛИСЯ ПРО НОВУ УРЯДОВУ КОАЛІЦІЮ

Ізраїльська партія "Єш Атід" Яіра Лапіда ввечері у середу, 2 червня, домовилася про створення урядової коаліції, до якої увійдуть, зокрема, партія правого спрямування "Яміна" Нафталі Бенета та партія "Об'єднаний арабський список" (РААМ) Мансура Аббаса. Пізніше

Лапід оголосив про це президентів країни Реувену Рівліну.

За повідомленнями ЗМІ, Лапід та Бенет погодилися на ротацію на посаді голови уряду - перші два роки її обійматиме Бенет, а другі - Лапід. Як очікується, спочатку Лапід буде обіймати посаду очільника МЗС.

Таким чином лідер консервативної партії "Лікуд", прем'єр-міністр Ізраїлю Біньямін Нетаньяху, який обіймав цю посаду протягом останніх 12 років, має втратити владу. Він залишить свою посаду, коли новий уряд буде приведений до присяги. Очікується, що це відбудеться 14 червня.

Парламентські вибори в Ізраїлі - вже четверті за два останні роки - відбулися 23 березня. На них перемогла консервативна партія "Лікуд", очолювана Біньяміном Нетаньяху. Втім, партія отримала лише чверть від 120 мандатів, і не змогла сформувати новий уряд.

Тому останніми тижнями в країні тривали переговори щодо створення так званої коаліції змін, для утворення уряду без участі "Лікуд". На тлі цієї політичної кризи в Ізраїлі відбулись вибори президента - 2 червня парламент країни обрав главою держави Іцхака Герцога, який з 2013 року очолював опозиційну політсилу "Авода" (Партію праці). Він перебере президентські повноваження у Реувена Рівліна 9 липня.

У МЕКСИЦІ ОБИРАЮТЬ ПАРЛАМЕНТ ТА РЕГІОНАЛЬНІ ОРГАНИ ВЛАДИ

У Мексиці проходять парламентські, регіональні та комунальні ви-

бори. У неділю, 6 червня, громадяни країни обирають 500 членів Палати депутатів і губернаторів 15 зі 32 штатів, а також депутатів регіональних парламентів і членів місцевих органів влади. Взяти участь у виборах мають право близько 95 мільйонів людей.

Виборча кампанія проводилася в умовах боротьби з пандемією COVID-19 і була затьмарена численними актами насильства. Майже щодня протягом усього періоду передвиборної боротьби здійснювались напади на її учасників - з вересня 2020 року в країні вбили 90 політиків. За даними інституту Etelekt, 35 з них мали намір висунути свої кандидатури для участі у виборах.

Президент Мексики Андрес Мануель Лопес Обрадор закликав громадян країни взяти активну участь у голосуванні і наголосив, що уряд гарантує його безпеку. Загальні вибори вважаються перевіркою настроїв виборців і щодо президента, який перебуває на посаді з кінця 2018 року. Його урядова коаліція прагне зберегти свої позиції в нижній палаті, де їй належать дві третини голосів.

ГЛАВА ВЕНЕЦІАНСЬКОЇ КОМІСІЇ: БЕЗ ПРОЗОРОЇ ВРП СУДОВА РЕФОРМА В УКРАЇНІ ПРИРЕЧЕНА

Голова Європейської комісії за демократію через право (Венеціан-

ська комісія) Джанні Букіккіо закликав Україну пришвидшити реформи органів судової влади. "Судова реформа має бути всеохоплюючою. Венеціанська комісія Ради Європи працює над цією реформою в Україні вже десятиліттями, без реального успіху", - сказав Букіккіо у вівторок, 8 червня, цитує "Інтерфакс-Україна".

За його словами, пріоритетом має бути відбір до Вищої ради правосуддя (ВРП). "Відбір Вищої ради правосуддя і відбір нових хороших членів є пріоритетом. Вища кваліфікаційна комісія також є пріоритетом. Але вони обидві взаємозв'язані, і я вважаю, що набагато важливіше, щоб рада правосуддя була схвалена і була реформована, щоб потім відібрати хороших членів Вищої кваліфікаційної комісії", - наголосив Букіккіо.

Він також зазначив, що перетворення Вищої кваліфікаційної комісії суддів (ВККС) є терміновою задачею. "Ми підтримуємо пропозицію створити змішаний національно-міжнародний орган - конкурсну комісію для відбору нових членів ВККС. Метод створення цієї конкурсної комісії має бути наближеним до моделі, що довела успіх при створенні Вищого антикорупційного суду", - додав він, передає видання "Європейська правда".

При цьому Букіккіо наголосив, що ВККС не має бути пов'язана з Вищою радою правосуддя (ВРП) -

доки остання не буде реформована і не пройде відбір. "Склад Вищої ради правосуддя має бути переглянутий до того, як йому довіряють призначення ВККС. Це обов'язкова умова, інакше судова реформа буде приречена", - наголосив глава Венеціанської комісії. Він також зазначив, що реформа є невідкладною, тому що в Україні не вистачає двох тисяч суддів, і наступного року стане ще на 1700 менше суддів, які підуть у відставку. "Це означає, що судова влада працюватиме з половиною свого персоналу. Усі ці проблеми є нагальними, і сподіваюся, що уряд, парламент прискорять ці реформи", - зазначив Букіккіо.

Букіккіо додав, що Україна має якнайшвидше перезапустити органи суддівського самоврядування, але при цьому важливо не покладатися на старі органи, які себе скомпрометували.

ЄВРОПАРЛАМЕНТ ПОГОДИВ COVID-СЕРТИФІКАТИ ЄС

Європарламент погодив запровадження COVID-сертифікатів, які мають сприяти відновленню вільного руху у країнах Євросоюзу та Шенгенської зони. За регламент, який запровадить такі сертифікати для громадян цих країн, на пленарному засіданні у Страсбурзі проголосували 546 євродепутатів, 93 - були проти, ще 51 - утримався. За другий регламент, який поширює дію сертифікатів на громадян третіх країн, що проживають у ЄС та Шенгені, проголосували 553

євродепутати, 91 – висловився проти, ще 46 – утрималися. Результати голосування оголосили вранці середи, 9 червня, повідомляє кореспондент DW.

Тепер ці регламенти ще має остаточно затвердити Рада ЄС. Ковідні сертифікати почнуть діяти в усіх країнах Євросоюзу та Шенгенської зони з 1 липня. При цьому деякі держави вже почали їх видавати.

Ці сертифікати підтверджуватимуть вакцинацію проти коронавірусу, негативний тест на COVID-19 або ж наявність імунітету до цієї хвороби. Сертифікати обов'язково видаватимуть тим, хто вакцинувався однією з чотирьох зареєстрованих у Євросоюзі вакцин: BioNTech/Pfizer, Moderna, AstraZeneca та Johnson&Johnson. При цьому кожна держава ЄС чи Шенгену матиме змогу видавати сертифікати для вакцин, рекомендованих ВОЗ або ж допущених до використання в окремих країнах об'єднання.

Як негативні визнаватимуться лише ПЛР-тести (Полімеразна ланцюгова реакція) та тести на антиген. Наявність імунітету можна буде підтвердити лише позитивним ПЛР-тестом. Ковідний сертифікат видаватимуть не раніше ніж через 11 днів після такого позитивного результату тесту, і діятиме він 180 днів.

COVID-сертифікати ЄС будуть безкоштовними. Їх можна буде отримати як у електронній, так і в паперовій формі. Головним їхнім елементом буде QR-код, за допомогою якого перевірятиметься автентичність сертифікату.

Передбачається також визнання сертифікатів, які видаватимуть треті країни, якщо вони відповідають критеріям європейських сертифікатів. Україна веде переговори з Єврокомісією щодо взаємного визнання даних документів.

ЄВРОПАРЛАМЕНТ ЗАКЛИКАВ ВЛАДУ РОСІЇ ПРИПИНИТИ "ВНУТРІШНІ РЕПРЕСІЇ"

Європарламент висловив підтримку всім активістам і організаціям, які стали "мішенями репресій" у Росії, і закликав владу РФ припинити "переслідування, залякування і атаки на громадянське суспільство, ЗМІ, правозахисні організації та активістів" в країні. Про це йдеться в резолюції, ухваленій на пленарному засіданні в Страсбурзі у четвер, 10 червня. За неї проголосували 564 євродепутати, 61 був проти, 37 – утрималися, повідомляє кореспондент DW.

Безпосереднім приводом ухвалення резолюції стало визнання "небажаними" трьох некомерційних організацій (НКО) з Німеччини: "Німецько-російського обміну", "Центру ліберальної сучасності" і "Форуму російськомовних європейців", а також затримання колишнього директора "Відкритої Росії" Андрія Пивоварова.

Резолюція закликає російську владу "негайно і без будь-яких умов" звільнити Пивоварова і зняти всі звинувачення як з нього, так і з усіх інших осіб, яких переслідують за законодавством про "небажані організації". Європарламент звернувся до Генпрокуратури РФ із закликом скасувати своє рішення про визнання небажаними трьох німецьких НКО.

Законодавство про "небажані організації" євродепутати вважають "дискримінаційним" і закликають його скасувати. Також Європарламент вважає, що владі РФ слід скасувати нещодавно ухвалені закони, що вводять "нові повальні

обмеження на незалежне громадянське суспільство", а також відмовитися від введення нових таких правил. Одним із прикладів такого законодавства в резолюції названо так званий "закон проти ФБК", який позбавляє членів організацій, визнаних "екстремістськими", балотуватися на виборах.

Текст резолюції і поправок до нього підготували вдень 9 червня, тобто до визнання Фонду боротьби з корупцією (ФБК) Олексія Навального "екстремістською організацією". Тому оцінка цього кроку в резолюції відсутня. Однак Європарламент закликає негайно звільнити Навального і всіх інших, "заарештованих і затриманих за надуманими адміністративними" правопорушеннями "або ж проти кого були висунуті надумані кримінальні звинувачення тільки за мирне використання своїх прав на свободу слова та мирних зібрань". Зараз в Євросоюзі триває "стратегічна дискусія" про відносини з Росією. Резолюція закликала офіційний ЄС додати нову умову в свій курс щодо Москви, спрямовану на "припинення внутрішніх репресій в Росії". "Якщо ця ситуація не буде розв'язана, то слід ввести нові санкції ЄС, зокрема такі, що перекривають доступ російським олігархам і чиновникам, відповідальним за порушення прав людини, до можливості купувати нерухомість, отримувати візи і користуватися фінансовими послугами в ЄС", – йдеться в резолюції.

Європарламент попросив Єврокомісію, дипломатичну службу ЄС і держави об'єднання координувати свої зусилля з метою пом'якшити негативний вплив недавно ухвалених "обмежувальних" законів. Також їм, на думку євродепутатів, слід подумати, як більш справедливо розподілити "тягар економічних санкцій проти російського режиму" між країнами Євросоюзу. Крім того, резолюція закликає зупинити "стратегічні

проекти, такі як "Північний потік-2", а також доповнити режим санкцій за порушення прав людини схожим режимом, спрямованим на боротьбу з корупцією.

ВЕЛИКА СІМКА ПРО УКРАЇНУ: ПІДТРИМКА РЕФОРМ ТА ЗАКЛИК ДО РОСІЇ

Глави держав Великої сімки (G7) та ЄС у заключному комюніке, ухваленому в неділю 13 червня, на саміті на англійському курорті Карбіс-Бей, наголосили на підтримці суверенітету та територіальної цілісності України.

"Ми підтверджуємо нашу підтримку незалежності, суверенітету та територіальної цілісності України в її міжнародно визнаних кордонах", - йдеться у заключному документі саміту. Він містить також заклик до Росії послабити напруженість та діяти згідно зі своїми міжнародними зобов'язаннями, а також відвести свої військові підрозділи та озброєння на східному кордоні України, а також на Кримському півострові.

"Ми твердо залишаємося на позиції, що Росія є стороною конфлікту на Сході України, а не посередником", - наголошується в комюніке. Учасники саміту також висловили підтримку "нормандському процесу" задля забезпечення імплементації мінських домовленостей. Заключна заява саміту містить заклик до Росії та збройних формувань, які вона підтримує, до конструктивної взаємодії та поновлення зобов'язань щодо режиму припинення вогню.

"Ми підтверджуємо наші зусилля зі зміцнення демократії та інсти-

туцій в Україні, заохочуючи подальший прогрес у реформах", - йдеться в комюніке.

Нагадаємо, саміт Великої сімки тривав з 11-го по 13 червня на англійському курорті Карбіс-Бей. Вперше у форумі клубу провідних демократій світу брав участь президент США Джо Байден.

На полях саміту відбувалися численні двосторонні зустрічі. Канцлерка Німеччини Ангела Меркель (Angela Merkel) напередодні після зустрічі Джо Байденом зазначила, що обоє лідерів були єдині в думці, що збереження транзиту газу Україною є "життєво важливим та невідминним".

ІБРАГІМ РАІСІ ВИГРАВ ВИБОРИ ПРЕЗИДЕНТА ІРАНУ НА ТЛІ РЕКОРДНО НИЗЬКОЇ ЯВКИ

Ультраконсервативний іранський політик, глава судової влади країни Ібрагім Раїсі переміг на президентських виборах, отримавши майже 62 відсотки голосів виборців, повідомили у міністерстві внутрішніх справ Ірану в суботу, 19 червня.

У виборах, які відбулися 18 червня, взяла участь рекордно низька кількість іранців - явка становила лише 48,8 відсотка, повідомляє агенція новин AFP. Багато виборців проігнорували голосування, до участі у якому не допустили багатьох відомих політиків. Загалом свої кандидатури висунули близько 600 претендентів, включаючи 40 жінок. У підсумку до участі у виборах були допущені семеро кандидатів, усі чоловіки, троє з них знялися з виборів за два дні до голосування.

Рада вартових конституції не допустила до участі у виборах, зокрема, й експрезидента Махмуда Ахмадінежада, який заявив, що й сам після цього не голосуватиме, аби "не брати участі у цьому гріху". Не допустили його до виборів і чотири роки тому.

"Вітаю наш народ з його вибором", - заявив, коментуючи результати виборів, чинний президент Ірану Хасан Роухані, який обіймав цю посаду максимально дозволені два терміни та повноваження якого спливають у серпні.

Ібрагім Раїсі після оголошення про перемогу пообіцяв "робити все, що в наших силах, аби надія на майбутнє, яка зараз жива у серцях людей, й надалі росла". Він додав, що планує зміцнити довіру громадськості до влади, аби забезпечити "яскраве і приємне життя разом". 60-річний Раїсі вважається близьким до верховного лідера Ірану аятоли Алі Хаменеї, який має необмежену політичну владу в країні.

ІЗРАЇЛЬ ПОБОЮЄТЬСЯ ШВИДКОГО РОЗВИТКУ ЯДЕРНОЇ ПРОГРАМИ ІРАНУ ЗА ПРЕЗИДЕНТА РАІСІ

Ізраїль із засторогою сприйняв перемогу на президентських виборах в Ірані ультраконсервативного політика Ібрагіма Раїсі та очікує на форсований розвиток ядерної програми Ірану за його президентства.

"Новий президент Ірану, відомий як "кат з Тегерана", є екстремістом, відповідальним за смерті тисяч іранців. Він відданий ядерним амбіціям режиму та його кампанії світового терору", - заявив міністр

закордонних справ Ізраїлю Яір Лапід у суботу, 19 червня, у своєму дописі в соцмережі Twitter.

В окремому повідомленні, поширеному МЗС Ізраїлю, зазначається, що обрання Раісі має викликати "глибоке занепокоєння у світовій спільноті", повідомляє агентство новин Reuters. Раніше новий ізраїльський уряд, який склав присягу 13 червня, заявив, що протистоятиме відновленню іранської ядерної програми.

На президентських виборах в Ірані, які відбулися 18 червня, Ібрагім Раісі переміг з результатом у майже 62 відсотки голосів. При цьому його було обрано за рекордно низької для Ірану явки на виборах президента - менше 49 відсотків. Раісі, який перебуває під санкціями США через обвинувачення у порушенні прав людини, вважається близьким до верховного лідера Ірану аятоли Алі Хаменеї, що має необмежену політичну владу в країні.

У ФРАНЦІЇ ПРОХОДИТЬ ПЕРШИЙ ТУР РЕГІОНАЛЬНИХ ВИБОРІВ

У Франції в неділю, 20 червня, відбувається перший тур виборів до Регіональних рад (парламентів) та органів місцевого самоврядування. Вони вважаються важливим етапом перед президентськими виборами, запланованими на квітень 2022 року, і "лакмусовим папірцем" для визначення настроїв виборців у країні, відзначають аналітики.

Чимало експертів вважають, що регіональні вибори 2021 року допоможуть визначити, наскільки сильні позиції правопопулістської

партії "Національне об'єднання" (колишня назва: "Національний фронт") під керівництвом Марін Ле Пен. Очікується, що саме вона стане основним конкурентом чинного президента Франції Еммануеля Макрона на виборах глави держави в 2022 році.

За прогнозами, в п'яти регіонах країни партія Ле Пен стане найсильнішою в першому турі. Ще в шести регіонах прогнозується лідерство різних коаліцій правих партій - перш за все партії "Республіканці" Жана Леонетті, а також центристів. За підсумками двох турів регіональних виборів партія "Національне об'єднання" може отримати контроль над парламентами щонайменше двох регіонів Франції.

Водочас, судячи з прогнозів у французьких ЗМІ, чимало експертів вважають, що політичний рух "Республіка на марші", сформований навколо Макрона, незважаючи на досить високий рейтинг президента, не досягне успіхів у жодному з регіонів країни. Однак, оскільки повноваження центру і регіональних парламентів у Франції сильно різняться, це не варто трактувати як неприйняття виборцями політики Макрона на посаді глави держави, зазначає агентство dpa.

У Франції регіональні парламенти відіграють важливу роль у таких сферах, як культура, соціальний сектор, громадський транспорт, освіта і стимулювання економіки. Членів Регіональних рад оберуть у всіх 13 регіонах країни шляхом прямого загального голосування на основі пропорційного представництва за списками.

При цьому кожна партія представляє список своїх кандидатів для кожного регіону. Якщо жоден з претендентів на депутатський мандат не набирає більше половини голосів у першому турі, влаштовується другий тур за участю всіх кандидатів, які набрали понад 10 відсотків голосів. Цього року другий

тур регіональних виборів, у разі потреби, пройде 27 червня.

Очікується, що явка на виборах в цьому році буде невисокою і складе всього 40 відсотків. Через пандемію COVID-19 голосування буде проходити в умовах суворих карантинних обмежень. На виборчі дільниці потрібно приходити тільки в масці, перебувати там можуть не більше ніж три особи одночасно.

ПАРТІЯ ПАШИНЯНА ПЕРЕМОГЛА НА ПАРЛАМЕНТСЬКИХ ВИБОРАХ У ВІРМЕНІЇ

Партія в.о. прем'єр-міністра Вірменії Нікола Пашиняна "Громадянський договір" здобула впевнену перемогу на дострокових виборах до парламенту. За даними Центральної виборчої комісії Вірменії, оприлюдненими в понеділок, 21 червня, партія Пашиняна набирає 53,92 відсотка голосів, а блок експрезидента Вірменії Роберта Коcharяна "Вірменія" - 21,04 відсотка. Сформований навколо партії експрезидента Вірменії Сержа Саргсяна блок "Маю честь" набрав 5,23 відсотка голосів. Інші політичні сили не подолали прохідний бар'єр: для партійних блоків - 7 відсотків, для партій - 5 відсотків.

Дострокові парламентські вибори пройшли в Вірменії в неділю, 20 червня, на них проголосували 49,4 відсотка виборців. Порогу явки на виборах не було. Голосування проходило виключно на території Вірменії.

Парламент Вірменії обирається терміном на п'ять років. Право формувати уряд та висувати кандидата на посаду прем'єра належить

парламентській більшості. Президент негайно призначає головою уряду обраного парламентом кандидата.

Нагадаємо, що після останньої поразки в конфлікті в Нагірному Карабасі в Вірменії почалася гостра політична криза. Щоб організувати позачергові парламентські вибори в країні, 25 квітня Пашинян подав у відставку, а в травні парламент оголосив про свій саморозпуск.

ШВЕДСЬКИЙ ПАРЛАМЕНТ ВИСЛОВИВ НЕДОВІРУ ПРЕМ'ЄР-МІНІСТРУ ЛЕВЕНУ

Парламент Швеції висловив недовіру прем'єр-міністрові Стефану Левену, котрий є лідером Соціал-демократичної партії. За відповідне рішення в понеділок, 21 червня, проголосував 181 депутат. Загалом у шведському парламенті 349 членів.

Левен очолював уряд меншості. До коаліції входили соціал-демократи та зелені, проте уряд підтримували також дві маленькі центристські партії та Ліва партія. Втім, ліві відмовили прем'єру в підтримці через суперечки щодо реформи ринку оренди житла. Цим скористался правопопулісти з партії "Шведські демократи", які висунули вимогу втратити довіру. Інші опозиційні партії підтримали цю ініціативу.

На вихідних Левен провів переговори з Лівою партією, намагаючись досягти компромісу, проте перемовини не увінчалися успіхом. Тепер у нього є два виходи: або піти зі своїм урядом у відставку та дати спікеру парламенту можливість сформулювати новий

уряд, або ж протягом тижня оголосити дострокові вибори. Планові парламентські вибори мали відбутися в Швеції у вересні 2022 року.

УКРАЇНА І ГРУЗІЯ МАЮТЬ СПІЛЬНІ ЦІЛІ ЩОДО ЧЛЕНСТВА В ЄС І НАТО - ПРЕЗИДЕНТИ

Президентка Грузії Саломе Зурабішвілі, а також президент України Володимир Зеленський визнали, що обидві країни плекають спільні цілі щодо членства в ЄС і

гає в інтеграції з ЄС, якій наразі немає альтернатив. "Ми вже досягли великого прогресу на цьому шляху - візова лібералізація, асоційований статус, програма Східного партнерства", - додала вона. "На шляху до НАТО наші країни досягли дуже великого успіху в напрямку сумісності, що підтвердив саміт Альянсу 14 червня, на якому була підтверджена політика відкритих дверей. І наше завдання на шляху інтеграції - посилити спів-

НАТО. Про це Зурабішвілі й Зеленський сказали в середу, 23 червня, під час зустрічі в Києві.

Зурабішвілі, зокрема, заявила, що спільні цілі України та Грузії передбачають деокупацію територій двох країн, інтеграцію з Європейським Союзом, вступ до Північноатлантичного альянсу (НАТО) і розвиток міжрегіональної співпраці. "У нас є спільні цілі - деокупація, ЄС і НАТО, зростання міжрегіональної співпраці. Окупація - це наразі біль наших країн, збитки й виклик, - заявила Зурабішвілі, цитує інформагенція "Інтерфакс-Україна". - Ми знаємо про важкий стан України, окупацію і дії на Сході України. Я висловлюю сім'ям загиблих військових співчуття і підтримку з боку грузинського народу". Зурабішвілі зазначила, що загальна мета України та Грузії поля-

робітництва, зокрема у сфері кібербезпеки та безпеки Чорноморського регіону", - додала Саломе Зурабішвілі, яку цитує пресслужба Зеленського.

Володимир Зеленський також наголосив, що Україна та Грузія мають спільні цілі щодо набуття повноправного членства в Європейському Союзі та НАТО, а також спільне бачення подальшого розвитку програми Східного партнерства, повідомила пресслужба президента Зеленського.